

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România
Str. Matei Voievod nr. 18, sector 2, București

T: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

F: +40 21 252 4860

W: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E: office@iiccr.ro

Marius Oprea, *O privire în interiorul aparatului de securitate*

„DGSP avea la înființare și o bună “compoziție socială”, din punctul de vedere al comuniștilor, păstrată în timp: 64 % fuseseră muncitori, 4 % țărani, 28 % funcționari, două procente din personal nu-și precizase originea, iar alți 2% dintre cei încadrați la Securitate erau... intelectuali!²⁵ Grija Direcției a VIII-a de cadre pentru păstrarea “originii sociale sănătoase” a aparatului s-a perpetuat, odată cu preocuparea de a mări puterea și eficiența sa. Așa că în 1951, odată cu escaladarea “luptei de clasă” purtată de comuniști împotriva restului poporului român, luptă în care Securitatea era definită drept “tăiș al sabiei”, organigrama DGSP crescuse de aproape 5 ori (la 15280 posturi), păstrându-se aceleași criterii de încadrare: originea și “ura de clasă”, cum numesc documente instituției din acel timp lipsa de scrupule și “tăria pumnului”). Comparativ deci, din cei aproximativ 10000 de securiști încadrați (restul schemei era încă neocupată), 4173 fuseseră muncitori, 143 muncitori agricoli, 3484 țărani săraci, 508 țărani mijlocași, 853 funcționari, 131 mici meseriași, 107 comercianți ș.a.m.d.²⁶

Problema “cadrelor” a dat întotdeauna bătaie de cap dirigitorilor Securității, datorită necesității de a asigura aparatul cu o cantitate corespunzătoare de “elemente muncitorești”, în condițiile specifice ale activității, care reclama totuși o minimă competență în investigații informative și o obligatorie confidențialitate. Acest echilibru nu a fost, practic, niciodată realizat pe parcursul primelor două decenii de activitate ale aparatului. În 1954-1955 numărul cadrelor a evoluat la un maxim de 25.468, dintre care 14.841 ofițeri, 4.455 subofițeri și 6.112 angajați civili. La începutul anului 1956, când a început o nouă reorganizare a aparatului, acesta avea 16.279 posturi, reduse în 1 mai 1956 la 12.865, iar la finalul procesului de reorganizare la 11.340 de cadre, schemă de încadrare păstrată din punct de vedere numeric (cu fluctuații ne semnificative) până în 1989. Aceste cifre nu conțin și ofițerii încadrați în Direcția de Informații Externe a Securității, înființată prin Decretul 50 din 30 martie 1951²⁷. În 1955, agentura de spionaj a RPR avea numai 36 de ofițeri operativi, 10 radiotelegrafiști și 8 șoferi, în 10 țări (SUA, Anglia, Franța, Italia, Germania, Austria, Turcia, Israel, Egipt și Argentina), care racolaseră 104 agenți. Pe parcursul anului 1955, DIE se putea mândri cu racolarea a doar 16 persoane dispuse să spioneze pentru RPR²⁸.

Există în documentele fostei Securități date privind compoziția etnică a fostei poliții politice în anii stalinismului. După decembrie 1989, s-a insistat asupra identității neromânești a celor care au săvârșit atrocități în numele comunismului. Documentele îi contrazic parțial. Primele statistici din punct de vedere etnic făcute la Direcția Generală a Securității arată că din 60 de ofițeri superiori (de la maior în sus) aflați în structurile de comandă ale Direcției Generale, 38 erau români, 15 evrei, 3 unguri, 2 ucrainieni, un ceh și un armean²⁹. Cât privește structura centrală și teritorială a aparatului de Securitate, în ședința de analiză a muncii din 11 februarie 1949, generalul Pintilie Gheorghe arăta între altele: “componenta națională a personalului Direcțiunii Generale a Securității Poporului este următoarea: la Direcția Generală 890 români, 127 evrei, 7 maghiari, 5 ruși, 6 greci, 2 armeni, cîte un iugoslav, ceh, bulgar, polonez, neamț și italian. La Direcția de Securitate

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România
Str. Matei Voievod nr. 18, sector 2, București

T: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

F: +40 21 252 4860

W: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E: office@iiccr.ro

București sînt 260 români, 22 evrei, 2 maghiari, un rus, un armean și un polonez. La Direcțiile regionale de Securitate sînt 1781 români, 192 evrei, 205 maghiari, 15 ruși, 12 iugoslavi, 5 cehi, 4 nemți și cîte 3 bulgari, greci și armeni”³⁰. În 1950, din numărul total de 3973 de ofițeri și subofițeri ai Securității, 247 erau maghiari și 338 erau evrei. Mulți dintre maghiari erau angajați în zone cu populație maghiară numeroasă (Brașov – 72, Cluj – 51, Oradea – 60, Sibiu – 26, Timișoara – 27), iar evreii erau concentrați în DGSP (148), Direcția de Securitate a Capitalei (16) și în Direcțiile Regionale Cluj (36), Iași (35), Oradea (34) și Suceava (34)³¹.”

„Salarizarea cadrelor Securității era direct proporțională cu abnegația lor în aplicarea măsurilor represive cerute de documentele de partid ale epocii. Ea a fost stabilită în 1948 la înființarea Securității printr-o grilă proprie de salarizare. Cumulând salariul de bază cu cel al funcției militare, un sergent major avea 8500 lei lunar, un plutonier între 11000 și 14500, un locotenent 18000 lei, un căpitan 23000 lei, un maior 28000 lei, un colonel 42000 lei pe lună. Pintilie, ca general-locotenent avea 55000 lei, iar Mazuru și Nicolschi câștigau 49000 lei pe lună. Cel mai mic salariu din Securitate, cel al omului de serviciu, fusese stabilit în 1948 la 6.500 lei, iar cel al unui cusător de dosare la 7.500 lei, mai mult decât salariul unui învățător cu grad superior și 35 de ani vechime, care avea atunci 7.450 lei lunar⁵¹. Comparativ, salariul mediu în industria României populare era în toamna anului 1948 de 3.820 lei lunar, un arhitect încadrat la Ministerul Artelor și Culturii avea salariul de 5.605 lei pe lună, iar cadrele de conducere din industrie primeau 11.575 lei lunar. Prin Hotărârea 6060 a M.A.I. din 1950, se realizează o majorare substanțială, cu circa o treime, a salariilor celor ce lucrau în Securitate, iar acestea se mențin supradimensionate până în 1989, în comparație cu restul veniturilor populației. Salarizarea relevă importanța pe care regimul o acorda componentei represive.”